

ผู้ป่วยถูกงูเขียวหางไหม้กัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์สุชัย สุเทพารักษ์

ภาควิชาอายุรศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ป่วยหญิงอายุ 25 ปี อยู่กรุงเทพมหานคร ประวัติได้จากผู้ป่วยเชื่อถือได้

อาการสำคัญ ถูกงูกัดเมื่อ 1 ชั่วโมงก่อน

ประวัติปัจจุบัน 1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล (ประมาณ 9.00 น.) ขณะเดินอยู่ในสวนหลังบ้าน ถูกงูเขียวกัดที่มือซ้าย ปวดมาก

ตรวจร่างกาย VS: BT 37°C, PR 90/min, RR 20/min, BP 120/80 mmHg

Ext: fang marks 1 cm apart at left index with edema up to wrist

Others: within normal limits

คำถามในฐาน: แพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยรายนี้จะทำอย่างไร

แนวทางการดูแลรักษา^{1, 2}

1. ถามประวัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะเลือดออกง่าย เช่น ประจำเดือนผิดปกติ เลือดออกตามไรฟัน ปัสสาวะเป็นเลือด
2. ล้างแผลให้สะอาด
3. ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ 20WBCT, CBC, prothrombin time, INR
4. ถ้าปกติให้ดูแลแบบผู้ป่วยนอก และนัดมาตรวจทุกวัน เป็นเวลา 3 วัน
5. ใส่ระวางภาวะเลือดออกง่าย และป้องกันภาวะแทรกซ้อน
6. ให้ผู้ป่วยใช้ผ้าคดองแขน และยกแขนสูงในขณะนอน
7. ให้เซรุ่มต้านพิษงูถ้ามีข้อบ่งชี้ (ดูบทที่เกี่ยวข้องในหนังสือ)
8. ให้ยาแก้ปวด
9. ไม่ต้องให้ prophylactic antibiotic
10. ให้การป้องกันบาดทะยัก (tetanus prophylaxis) เมื่อไม่มีภาวะเลือดออกง่ายแล้ว

ผลตรวจ CBC, prothrombin time อยู่ในเกณฑ์ปกติ และ 20WBCT - clotted จึงให้คำแนะนำผู้ป่วยและให้กลับไปดูอาการที่บ้าน

วันรุ่งขึ้น ผู้ป่วยยังปวดแผล แผลบวมถึงข้อศอกซ้าย ตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบ platelet count 102,000/mm³, VCT > 30 นาที* จึงรับเข้าไว้ในโรงพยาบาล

ให้เซรุ่มต้านพิษงูเขียวหางไหม้ 3 vials จากนั้นตรวจ VCT ซ้ำที่ 6 ชั่วโมงพบ ค่า VCT เท่ากับ 12 นาที และตรวจซ้ำในวันรุ่งขึ้นได้ VCT เท่ากับ 10 นาที จึงให้การป้องกันบาดทะยัก และจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

* ขณะนั้นใช้ VCT > 30 นาทีเป็นข้อบ่งชี้

เอกสารอ้างอิง

3. Rojnuckarin P, Suteparuk S, Sibunruang S. Diagnosis and management of venomous snakebites in Southeast Asia. Asian Biomedicine 2012; 6 (6): 795-805.
4. พลภัทร โรจนินครินทร์, สุชัย สุเทพารักษ์. แนวทางการดูแลผู้ป่วยถูกงูพิษกัด. ใน สุดา สีนุญเรือง, สุชัย สุเทพารักษ์, วิศิษฎ์ สิตปรีชา. แนวทางการดูแลผู้ป่วยถูกงูกัดและได้รับพิษจากสัตว์. กรุงเทพมหานคร 2555: 24-32.